

10413005 számú Kocsirendező megnevezésű szakképesítés megszerzésére irányuló szakmai képzéseket megalapozó programkövetelmény

1. A programkövetelmény, illetve az ennek alapján szervezhető szakmai képzés

- 1.1 Megnevezése: Kocsirendező
- 1.2 Ágazat megnevezése: Közlekedés és szállítmányozás
- 1.3 Besorolása a képzési területek egységes osztályozási rendszere (KEOR) szerinti kód alapján: 1041 Szállítási szolgáltatások

2. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerzhető szakképesítés

- 2.1 Megnevezése: Kocsirendező
- 2.2 Szintjének besorolása
 - 2.2.1 Az Európai Képesítési Keretrendszer (EKKR) szerint: 3
 - 2.2.2 A Magyar Képesítési Keretrendszer (MKKR) szerint: 3
 - 2.2.3 A Digitális Kompetencia Keretrendszer szerint: 3

3. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerzhető szakképesítés és az azzal betölthető munkakör vagy végezhető tevékenység kapcsolata, összefüggése:

- 3.1 A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítéshez szükséges kompetenciákkal szakmajegyzékben szereplő szakma körébe vonható munkaterület, tevékenység vagy munkakör magasabb szinten gyakorolható, vagy a szakmai képzés szakmajegyzékben szereplő szakma képzési és kimeneti követelményeiben meg nem határozott speciális szakmai ismeretek és szakmai készségek megszerzésére irányul.

- 3.2 A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítés jogszabályban meghatározott képesítési követelmény munkakör betöltéséhez vagy tevékenység folytatásához.

A képesítési követelményt előíró jogszabály:
19/2011. (V.10.) NFM rendelet szerint

4. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítéssel ellátható legjellemzőbb munkaterület, tevékenység vagy munkakör leírása:

A szakmai utasítások előírásai alapján a tolatásvezető irányítása alatt végzi a tolatással összefüggő tevékenységet. Alkalmazza a tolatás közben adható kézi és hangjelzéseket. Értelmezi a gurításjelzőkkel és tolatásjelzőkkel adott jelzéseket, és végrehajtja a szükséges feladatokat. A munkabiztonsági szabályok betartása mellett elvégzi a járműkapcsolásokat. A tolatás befejezése után részt vesz a védelmi berendezések kezelésében a megfutamodás elleni biztosításnál.

Szükség esetén saruzói tevékenységet végez. Külön rendelkezés alapján végrehajtja az útátjáró fedezését. Alkalmazza a tolatási módszereket és a tolatás közben alkalmazható fékezési módokat. Részt vesz a vonatok szerelvényeinek összeállításában, a munkavonatok összeállításában, kapcsolásában. Alkalmazza a tolatási műveletek biztonságos elvégzésének szabályait mind normál, mind rendkívüli üzemi körülmények között. Vezeti a mindennapi munkavégzéshez szükséges nyilvántartást.

5. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítéshez szükséges képzési tartalom szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatti állása:

- 5.1 Szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatt áll:
 - 5.1.1 Az oltalom típusának megjelölése:
 - 5.1.2 Nyilvántartó hatóság:
 - 5.1.3 Azonosító vagy nyilvántartásba vételi száma:

6. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés megkezdéséhez szükséges bemeneti feltételek:

- 6.1 Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség
- 6.2 Szakmai előképzettség: —
- 6.3 Egészségügyi alkalmassági követelmény: a vasúti közlekedés biztonságával összefüggő munkaköröket betöltő munkavállalókkal szemben támasztott egészségügyi követelményekről és az egészségügyi vizsgálat rendjéről szóló 203/2009. (IX.18) Korm. rendelet szerinti.
- 6.4 Szakmai gyakorlat területe és időtartama: —

7. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés elvégzéséhez szükséges foglalkozások minimális és maximális óraszám (Amennyiben a programkövetelmény modulszerű felépítésű, a minimális óraszám a modulonként meghatározott minimális, a maximális óraszám a modulonként meghatározott maximális óraszámok összege):

- 7.1 Minimális óraszám: 230 óra
- 7.2 Maximális óraszám: 260 óra

8. A szakmai követelmények leírása:

8.1 Nem modulszerű felépítés esetén:

Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
Kiértékeli a tolatási mozgást szabályozó jelzőkkel adott jelzéseket.	Ismeri a tolatási mozgást szabályozó jelzők jelzéseit, illetve az azok értelmezésére és alkalmazására	Figyelemmel kíséri a jelzők által adott jelzéseket.	Felelősségteljesen, a tolatásvezető irányítása alatt végrehajtja a tolatási mozgást szabályozó jelzőkkel

	vonatkozó szabályokat, jelzési képeket.		adott parancsokat.
Tolatás közben kézi és hangjelzéseket ad.	Tévesztés nélkül felismeri a kézi és hangjelzéseket, valamint a vonatokon alkalmazott jelzéseket.	Szem előtt tartja a biztonsági szabályokat a kézi és hangjelzések adása közben.	Önállóan adja a megfelelő kézi és hangjelzéseket.
Felismeri a jelzők különböző üzemállapotait.	Tudja, hogy mely jelzőket kell figyelmen kívül hagyni, melyek érvénytelenek és a használhatatlanok, és ismeri az ezek mellett történő tolatás szabályait.	Betartja a tolatásra vonatkozó előírásokat.	A tolatásvezető irányítása mellett végzi munkáját.
Figyelembe veszi a figyelmeztető jelek jelzéseit.	Tévesztés nélkül felismeri a figyelmeztető jeleket.	Fontosnak tartja a munkabiztonsági szabályok betartását.	Felelőssége teljes tudatában végzi a munkáját.
Elvégzi a meghatározott tolatási feladatokat.	Ismeri a tolatási, járműkapcsolási, vonatösszeállítási szabályokat.	Törekszik a pontos és szakszerű munkavégzésre.	Betartja a tolatási műveletek biztonsági szabályait.
Alkalmazza a tolatási és a fékezési módszereket.	Ismeri a tolatási módszereket és a tolatás közben alkalmazható fékezési módokat.	Törekszik arra, hogy megfelelően alkalmazza a különböző tolatási módszereket.	A tolatásvezető irányítása mellett végzi munkáját.
Képes alkalmazni a magatartási szabályokat menet közben.	Ismeri a nem személyszállító vonatokon a szolgálat ellátására vonatkozó előírásokat.	Tiszteletben tartja a vonaton tartózkodás szabályait.	Betartja a magatartási szabályokat.
Elvégzi a vasúti átjáró fedezését.	Jelzőörként tévesztés nélkül felismeri az útátjáró fedezésének szabályait.	Szem előtt tartja a vasúti átjárón történő közlekedés szabályait.	Előzetes rendelkezés alapján önállóan végzi a fedezési tevékenységet.
Szakszerűen kezeli a járművek fékberendezéseit.	Ismeri a fékpróbák fajtáit, a tolatások előtti fékpróbák megtartására vonatkozó szabályokat, valamint a légfékkel végzett tolatószolgálati tevékenységet.	Belátja és szem előtt tartja a fékpróbák megtartására, a légfékkel végzett tolatószolgálatra vonatkozó szabályokat.	Előzetes rendelkezés alapján önállóan végzi a fedezési tevékenységet. A tolatásvezető irányítása mellett végzi a fékpróbák megtartását és a tolatószolgálat tevékenységeit.
Elvégzi a vonatok és – a tolatások befejezése után – a járművek megfutamodás	Ismeri a végállomásra, felosztatóállomásra érkezett vonatok, járművek	Törekszik a szabályos munkavégzésre.	A tolatásvezető irányítása mellett végzi munkáját.

elleni biztosítását.	állva tartására vonatkozó tudnivalókat.		
Felismeri a sérült járművek megjelölésére alkalmazott bárkákat.	Ismeri és érti a jelentését a kocsik sérülése esetén alkalmazott bárkáknak.	Szem előtt tartja a sérült járművek bárkával való megjelölésére vonatkozó műszaki előírásokat.	Betartja a biztonsági szabályokat.
Elvégzi a munkavonatok összeállítását.	Ismeri a munkavonatok összeállítását, kapcsolását, a munkagépek jelzésre alkalmas berendezéseit.	Belátja a munkavonatok összeállítására, kapcsolására, a munkagépek jelzésre alkalmas berendezéseire vonatkozó szabályokat.	A tolatásvezető irányítása mellett végzi munkáját.
Állítja a tolatási vágányútban levő váltókat.	Ismeri a váltó részeit, használhatóságának feltételeit, állításának szabályait.	Maradéktalanul betartja a váltó állításkor a forgalom- és munkabiztonsági szabályokat.	Tolatásvezető irányítása és ellenőrzése mellett végzi a váltók állítását.

8.2 A szakmai képzés megszervezhető kizárólag távoktatásban: igen/nem

Az elméleti oktatás zárt rendszerű elektronikus távoktatás keretében is megszervezhető.

9. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés társadalmi-gazdasági hasznosíthatóságának bemutatása (munkaerő-piaci relevanciája):

A vasúti társaságok számára elengedhetetlenül szükséges a megfelelő vasúti alapképzéssel rendelkező munkavállalók foglalkoztatása. A vasúti közlekedés biztonságával összefüggő munkakört betöltő kocsirendezőnek vasútszakmai képzésen, majd hatósági vizsgán kell részt vennie.

A tolatási tevékenységeket a tolatásvezető, gurításvezető irányítása alatt a tolatásban, gurításban részt vevő kocsirendező végzi. Kocsirendezői feladat a járműkapcsolás, a járművek megállítása, a különböző fékezéssel közlekedő vonatok sebességének tartása és megállásának elősegítése. A tolatási műveletek biztonságos végzésének szabályait normál, illetve normál üzemi helyzettől eltérő körülmények között végzi. A kocsirendező tevékenyen részt vesz az induló vonatok összeállításában és az érkező vonatok szétrendezésében.

10. A képesítő vizsga megszervezéséhez szükséges feltételek és a képesítő vizsga vizsgatevékenységeinek részletes leírása:

10.1 A képesítő vizsgára bocsátás feltétele:

A szakmai képzés követelményeinek igazolásáról a képző intézmény által kiállított tanúsítvány.

Egyéb feltételek:

10.2 Írásbeli vizsga

10.2.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Kocsirendezői vizsgafeladat

10.2.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

Szakmai teszt 30 db feleletválasztásos tesztkérdéssel:

8 kérdés az F.1. sz. Jelzési Utasításból,

16 kérdés az F.2. sz. Forgalmi Utasításból,

2 kérdés az F.2. sz. Forgalmi Utasítás függelékeiből,

2 kérdés az E. 2. sz. Fékutasításból,

1 kérdés az E.12. sz. Műszaki Kocsiszolgálati Utasításból,

1 kérdés a D.2. sz. Utasításból.

10.2.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

10.2.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 40%

10.2.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

80 – 100 % jeles (5)

60 – 79 % jó (4)

50 – 59 % közepes (3)

40 – 49 % elégséges (2)

0 – 39 % elégtelen (1)

10.2.6 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 40%-át elérte.

10.3 Projektfeladat

10.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Kocsirendezői gyakorlat

10.3.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

A vizsgahelyszínen végzett gyakorlati feladat, amely az alábbi tevékenységeket jelentheti, elsősorban a gyakorlati helyszín jellegétől függően:

- Váltóállítástól részére – Egyszerű váltó állítása (helyszíni állítású)
 - egyenes irányba
 - kitérő irányba
- A váltó szabványos állásba állítása
- A váltó alkatrészeinek bemutatása
- A váltók használhatóságának ellenőrzése forgalmi szempontból
 - helyszíni állítású váltó átállításakor
- A tolatás közben alkalmazható kézi és hangjelzések adása
 - Távolodj tőlem!
 - Közeledj felém!
 - Lassan!

- Megállj!
- Gyorsíts!
- Nyomás!
- Határig!
- Rájár!
- Szétkapcsolni!
- Jelzőörök jelzései
 - Megállj!
- Csavarkapoccsal történő kapcsolás (össze- és szétkapcsolás)
- A laza és a szoros kapcsolás bemutatása
- A mechanikus kapcsolókészülékkel történő összekapcsolás után a járműveken található más alkatrészek össze- és szétkapcsolása
- Rögzítősaru elhelyezése a jármű kerekei alá
- Utaló, sérülési bárcák felismerése, azok jelentése

A gyakorlati vizsga tárgyához kapcsolódó szakmai beszélgetést kell folytatni, melynek időtartama: 10 perc.

10.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 20 perc

10.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 60%

10.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

90 – 100 %	jeles (5)
80 – 89 %	jó (4)
60 – 79 %	közepes (3)
51 – 59 %	elégéséges (2)
0 – 50 %	elégtelen (1)

10.3.6 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 51%-át elérte.

10.4 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges személyi feltételek:

10.5 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek:

- sárga színű jelzőzászló,
- jelzősíp,
- fehér fényű kézi jelzőlámpa,
- rögzítősaru,
- kör alakú, mindkét oldalán fehér szegélyű, közepén piros színű kézi jelzőtárcsa,
- piros fényű jelzőlámpa,
- egyéni védőeszközök a munkavédelmi előírások szerint.

10.6 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: —

10.7 A képesítő vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok: —

10.8 A vizsgatevékenységek megszervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra vonatkozó sajátos feltételek: —

<p>11. A szakmai képzés megszervezéséhez kapcsolódó különös, egyedi, speciális feltételek</p>
--